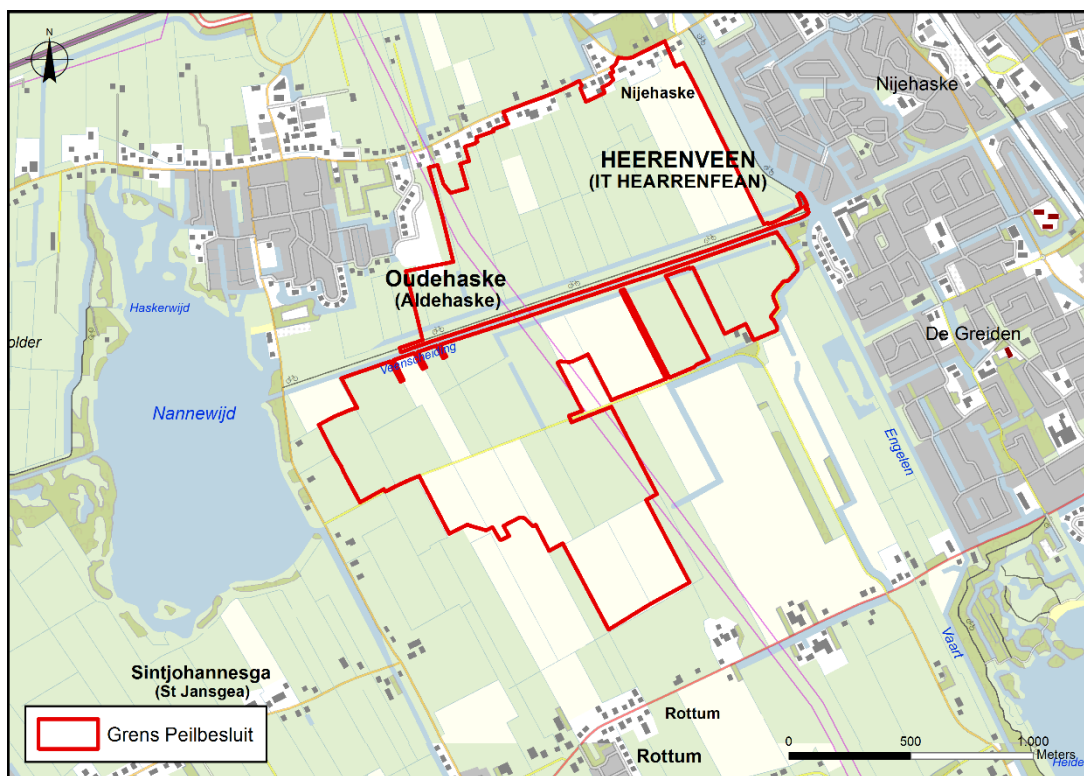

Toelichting Peilbesluit partiële herziening Feansicht

Afbeelding plangebied

Datum: 10 juli 2019

Status: definitief

Wetterskip Fryslân

Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

Telefoon 058-292 22 22 – Fax: 058-292 22 23

1	INLEIDING	3
1.1	WAAROM EEN PEILBESLUIT?	3
1.2	BELEIDSKADER PEILBESLUITEN	3
1.3	PARTIËLE HERZIENING PEILBESLUIT	4
1.4	AANLEIDING PARTIËLE HERZIENING	4
1.5	LEESWIJZER	4
2	PROCEDURE	5
2.1	BESLUITVORMING, ZIENSWIJZEN EN BEROEP, ZELFSTANDIG SCHADEBESLUIT.	5
2.2	INWERKINGTREDING	5
3	PLANGEBIED.....	6
3.1	LIGGING	6
3.2	WATERSYSTEEM	6
3.3	GEBIEDSPECIFIEKE KENMERKEN	7
3.4	WAT WORDT HET PEIL?	9
4	EFFECTEN VAN DE PEILWIJZIGINGEN.....	11
4.1	EFFECTEN OP HET WATERSYSTEEM.....	11
4.2	EFFECTEN OP DE GEBRUIKSFUNCTIES.....	13
4.3	OVERIGE EFFECTEN	14
5	TOETSING AAN BELEID EN REGELGEVING	15
6	CONCLUSIE.....	16

Bijlagen:

1. Peilenkaart volgens vigerend peilbesluit
2. Peilenkaart werkelijke situatie
3. Peilenkaart toekomstige situatie

1 INLEIDING

1.1 Waarom een peilbesluit?

Wetterskip Fryslân is verantwoordelijk voor het waterbeheer in de provincie Fryslân en een gedeelte van de provincie Groningen.

Het beheergebied ligt grotendeels onder de zeespiegel. Zonder peilbeheer zouden onze steden, dorpen en polders onbewoonbaar zijn. Peilbeheer is een complex samenspel van belangen. Binnen één gebied, bijvoorbeeld een polder, gebruiken mensen de grond voor verschillende functies, zoals wonen, recreatie, landbouw en industrie. De bewoners van een gebied hebben graag een droge kruipruimte onder hun huis, agrariërs in datzelfde gebied willen een ideale (grond)waterstand voor hun gewassen en natuurbeheerders willen bijvoorbeeld de unieke plasdrasvegetatie behouden waar juist relatief hoge waterstanden voor nodig zijn. Daarom legt het waterschap in een integraal peilbesluit per peilgebied een peil en de marges vast waarbinnen het waterpeil mag variëren.

Een peilbesluit geeft de bewoners en gebruikers van een gebied duidelijkheid en zekerheid over de waterpeilen die door het waterschap worden nagestreefd. Er zijn echter omstandigheden (extreme weersomstandigheden, calamiteiten), waarin het vastgestelde peil tijdelijk niet kan worden gehandhaafd. Het is vanzelfsprekend dat het waterschap er bij deze buitengewone omstandigheden naar streeft om zo snel mogelijk de vastgestelde waterpeilen te herstellen.

1.2 Beleidskader peilbesluiten

Waterwet

Als waterbeheerder is Wetterskip Fryslân op grond van de Waterwet en de provinciale waterverordening verplicht peilbesluiten vast te stellen voor de gebieden onder haar beheer. Een peilbesluit is een door de waterbeheerder, op basis van een integrale afweging van belangen, opgesteld besluit waarin de gewenste oppervlaktewaterpeilen zijn vastgelegd.

Provinciaal waterhuishoudingsplan (WHP)

In het plan staan doelen die de provincie Fryslân in de planperiode wil bereiken. Het plan geeft kaders voor het waterbeheer, dat door het waterschap, gemeenten en andere partijen wordt uitgevoerd. Het Waterhuishoudingsplan (WHP) is in nauw overleg met Wetterskip Fryslân opgesteld. Met het WHP bepalen de Provinciale Staten aan welke eisen het watersysteem moet voldoen. Normeringen en strategische keuzes zijn in het WHP en de bijbehorende Waterverordening vastgelegd. De functies in het WHP zijn maatgevend voor peilbesluiten. Voor het voldoen aan de normering behoort het heroverwegen van functies tot de mogelijkheden.

Waterbeheerplan (WBP)

De Waterwet schrijft ook voor dat alle waterbeheerders een Waterbeheerplan (WBP) voor een periode van zes jaar, van 2016 tot en met 2021, vaststellen. In het WBP staan de maatregelen die Wetterskip Fryslân neemt om het watersysteem op orde te houden en te verbeteren: schoon water en droge voeten in het beheergebied.

Beleidsnotitie beoordeling peilwijzigingen

Deze beleidsnotitie bevat de beleidsuitgangspunten en het toetsingskader voor het beoordelen van aanvragen voor peilwijzigingen. In de notitie wordt ingegaan op de

procedure voor het doorvoeren van aanvragen voor wijziging van het peil (peilbesluit of watervergunning), de effecten- en belangenafweging van aanvraag voor wijziging van het peil, het eigendom, beheer en onderhoud van peilregulerende kunstwerken en de medefinanciering voor aanleg van peilregulerende kunstwerken.

1.3 Partiele herziening peilbesluit

De herziening van peilbesluiten vindt in principe elke 10 jaar plaats en sluit aan bij de herzieningscyclus van het Gewenst Peilbeheer. In de periode tussen twee herzieningscycli is het uitgangspunt dat wensen/verzoeken om het peil aan te passen zoveel mogelijk worden "geparkeerd" tot de eerstvolgende herziening van het watergebiedsplan en de daarop volgende revisie van het peilbesluit. Uitzondering hierop zijn peilwijzigingen als gevolg van kleine bestemming- of functiewijzigingen of wijzigingen met weinig impact. Een aanvraag voor peilwijziging bij kleine bestemming- of functiewijziging wordt afgehandeld als een partiële herziening van het peilbesluit.

1.4 Aanleiding partiële herziening

De peilwijziging is een maatregel voortkomend uit het *Watergebiedsplan Zuidelijke Veenpolders*. Voor het uitvoeren van de benodigde werkzaamheden wordt afzonderlijk een projectplan opgesteld. Het peilbesluit is een partiële herziening van het vigerende peilbesluit *St. Johannesgaaster Veenpolder (vm BK kaart 8)*.

De peilwijziging betreft een samenvoeging van 4 peilvakken. Hierdoor wordt het mogelijk een onderbemaling op te heffen. In het noordelijke deel van het gebied wordt het peil iets verlaagd en in het zuidelijke deel iets verhoogd, waarmee de waterpeilen gelijk getrokken worden. Er is daardoor geen tussenliggend peilregulerend kunstwerk (onderbemaling De Vogelzang) meer nodig.

Voor het gebied ten noorden van de Feanskieding is door de belanghebbende in 2014 een peilverlaging aangevraagd. Deze aanvraag is in overeenstemming met de maatregelen uit het watergebiedsplan, de voorliggende peilwijziging voorziet in deze peilverlaging.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 is de aanleiding en het beleidskader voor dit peilbesluit beschreven. Hoe de procedure eruit ziet is beschreven in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 volgt een korte gebiedsbeschrijving van de huidige situatie en het toekomstige watersysteem. Hoofdstuk 4 geeft de effecten weer van de peilwijzigingen op de functies bebouwing en infrastructuur, landbouw, natuur, waterkwaliteit, beheer en onderhoud en archeologie en cultuurhistorische waarden. De toetsing aan beleid en regelgeving komt in hoofdstuk 5 aan de orde. In hoofdstuk 6 volgt de conclusie. Het kaartmateriaal is in de bijlagen toegevoegd.

2 PROCEDURE

2.1 Besluitvorming, zienswijzen en beroep, zelfstandig schadebesluit.

Het ontwerp-peilbesluit wordt gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende deze 6 weken hebben belanghebbenden gelegenheid om een schriftelijke of mondelinge zienswijze in te dienen op het ontwerp-peilbesluit. Dit wordt de inspraakperiode genoemd. Deze inspraakperiode wordt bekend gemaakt via www.overheid.nl (zie voor informatie www.wetterskipfryslan.nl/bekendmakingen).

Eventueel ingediende zienswijzen worden beoordeeld en de indiener wordt in de gelegenheid gesteld om tijdens een hoorzitting de zienswijze nader toe te lichten. De beoordeling van de zienswijzen wordt vastgelegd in een antwoordnota.

Na beoordeling van de eventuele zienswijzen wordt het ontwerp-peilbesluit met de antwoordnota ter vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur van het waterschap. Na vaststelling van het peilbesluit kan beroep tegen het peilbesluit bij de rechtbank worden aangetekend.

Indien een belanghebbende meent dat hij, ondanks de belangenafweging door het waterschap, onevenredige schade lijdt of zal lijden ten gevolge van dit peilbesluit, dan kan hij op basis van artikel 7.14 Waterwet een verzoek tot schadevergoeding indienen bij het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân. In een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit (zelfstandig schadebesluit) wordt vervolgens een beslissing genomen op het ingediende verzoek.

2.2 Inwerkingtreding

Het peilbesluit treedt in werking met ingang van achtste dag na die van de bekendmaking in het Waterschapsblad. Het Waterschapsblad staat op www.overheid.nl.

3 PLANGEBIED

3.1 Ligging

Het gebied waarop het peilbesluit partiële herziening *Feansicht* betrekking heeft ligt in het grondgebied van de gemeente De Fryske Marren. Het peilbesluit omvat een gebied van circa 210 ha. Het gebied ligt aan de westkant van Heerenveen en wordt doorsneden door de Feanskieding, een watergang die van het Nannewiid in noordoostelijke richting naar Heerenveen loopt.

3.2 Watersysteem

Peilgebieden

Ten zuiden van de Feanskieding ligt een gebied dat door onderbemaling De Vogelzang wordt bemalen. Onderbemaling de Vogelzang stort over in het bemalingsgebied van gemaal Feansicht, welke aan de noordkant van de Feanskieding staat. Ten behoeve van de afvoer richting gemaal Feansicht ligt er een onderleider onder de Feanskieding.

Onderbemaling De Vogelzang maalt op een waterpeil van -2,50 m NAP. Het peilgebied voor gemaal Feansicht heeft een vastgesteld waterpeil van -2,30 m NAP. In de praktijk wordt hier bemalen op een peil van -2,25 m NAP. Beide peilvakken zijn de laagste peilvakken voor de beide gemalen. Wateraanvoer komt van de diverse hoger gelegen peilvakken. Gemaal Feansicht maalt uit op de Friese boezem.

De Feanskieding scheidt de beide peilvakken en heeft een vastgesteld peil van -1,0 m NAP. De Feanskieding voert middels gemaal De Foarútgong af op de Friese boezem. Voorliggend peilbesluit heeft geen betrekking op het bemalingsgebied van De Foarútgong.

Kwel/wegzijging

Het gebied waarop de peilwijziging betrekking heeft kan worden gekenmerkt als een kwelgebied. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt door de diepe (lage) waterpeilen en het lage maaiveld in verhouding tot de waterpeilen en maaiveldhoogte in de omgeving.

Drooglegging

De gemiddelde maaiveldhoogte in het peilvak voor gemaal Feansicht is ca. -1,40 m NAP. Met een bemalingspeil van -2,25 m NAP is de drooglegging hier gemiddeld 85 centimeter. De gemiddelde maaiveldhoogte over het gehele peilvak geeft wel een wat vertekend beeld omdat de maaiveldhoogte in noordelijke richting oploopt. In het middelste deel van het peilvak (ca. 70% van de oppervlakte) is de gemiddelde maaiveldhoogte -1,55 m NAP.

Aan de zuidkant van de Feanskieding is de gemiddelde maaiveldhoogte in het peilvak voor gemaal De Vogelzang ca. -1,30 m NAP. Bij een waterpeil van -2,50 m NAP is de drooglegging in dit peilvak gemiddeld 1,20 m.

vak	Huidig peil (m t.o.v. NAP)	Gemiddelde maaiveldhoogte (m t.o.v. NAP)	Gemiddelde drooglegging (m)	Oppervlakte (ha)
1 (noord)	-2,25	-1,40	0,85	95
2 (zuid)	-2,50	-1,30	1,20	85
3	-2,28	-1,20	Ca. 1,1	11
4	-2,23	-1,20	Ca. 1,0	6

Tabel 3.1: overzicht hydrologische kenmerken peilvakken

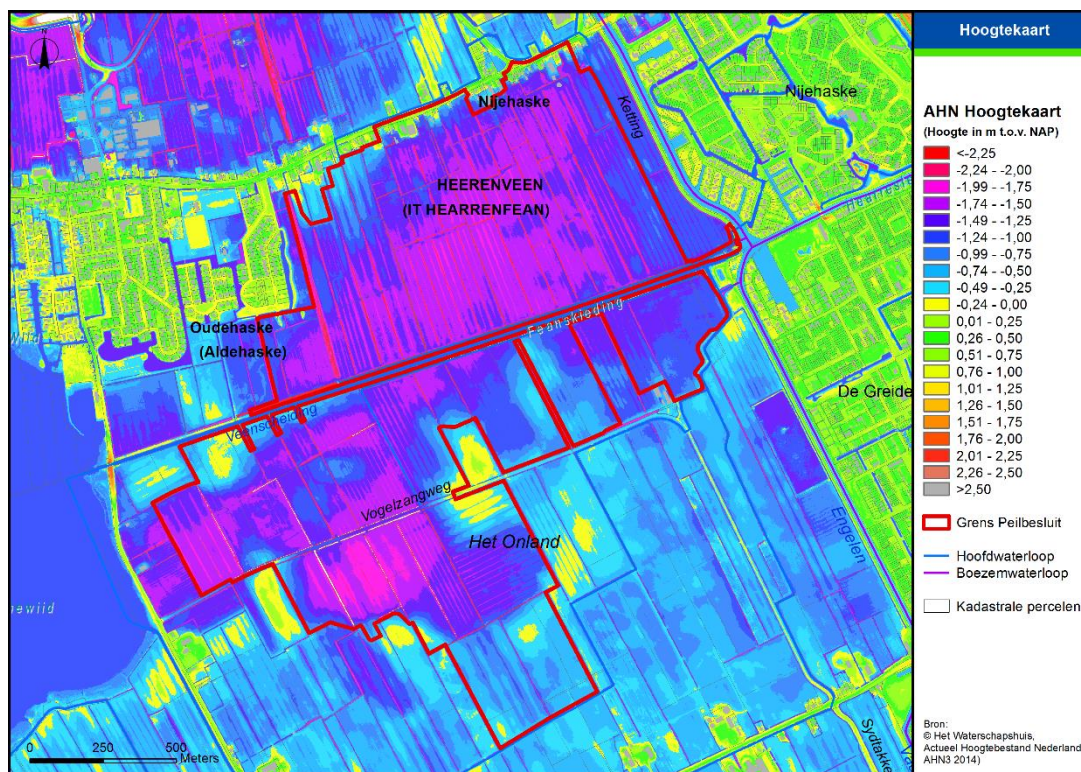
Waterkwaliteit en ecologie

Het oppervlaktewater in het gebied bestaat uit diverse hoofd-, schouw- en overige watergangen. De watergangen hebben een ontwateringsfunctie voor de landbouwgronden in het gebied. Wetterskip Fryslân heeft geen waterkwaliteitmeetpunten in het gebied.

Er bevinden zich geen riooloverstorten in het plangebied.

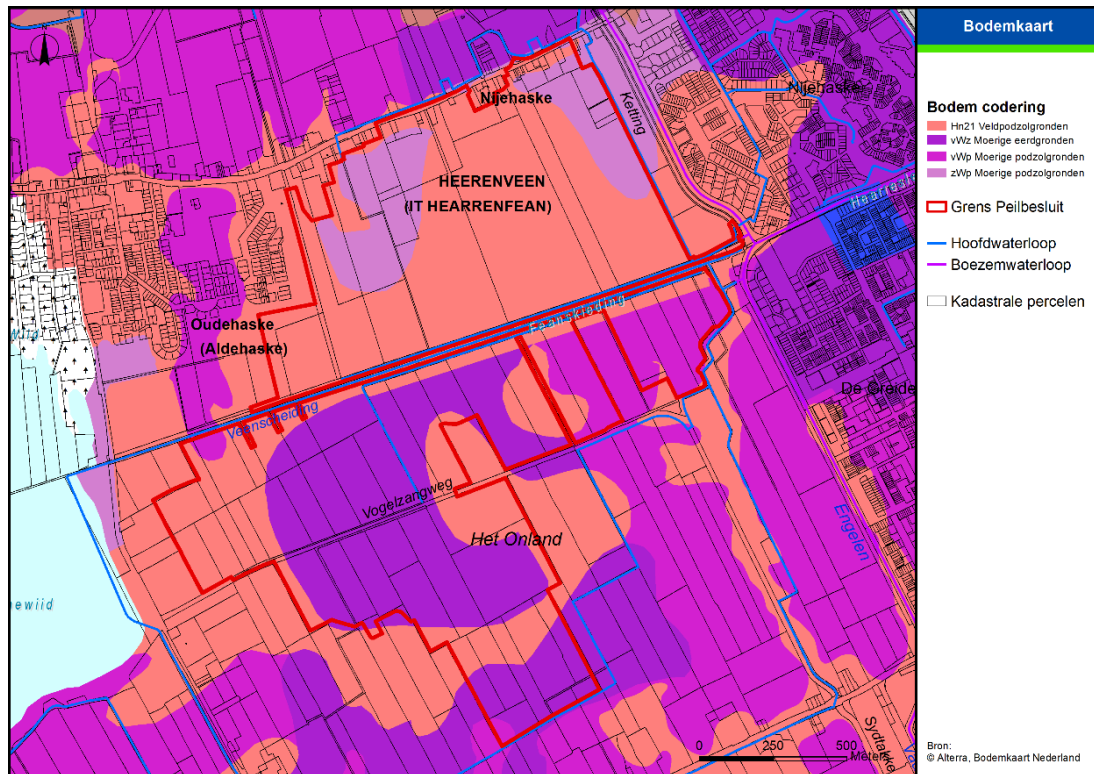
3.3 Gebiedspecifieke kenmerken

De maaiveldhoogte in het gebied varieert sterk. De laagste delen liggen rond -1,70m NAP. Aan de randen loopt de maaiveldhoogte op tot ca. -1,00 m NAP en in de geel/groene gebieden op figuur 3.1 ligt het maaiveld hoger.

Figuur 3.1 Maaiveldhoogte plangebied in meters t.o.v. NAP

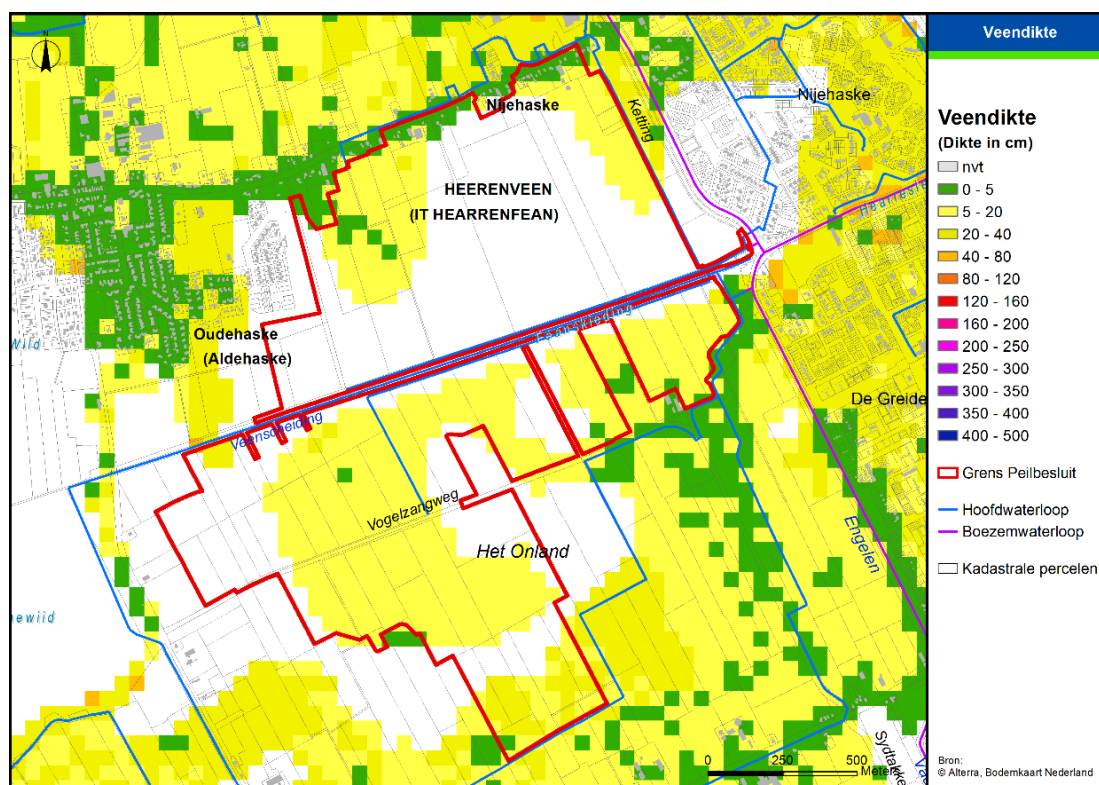
Aan de noordkant van de Feanskieding bestaat de ondergrond voornamelijk uit Veldpodzolgronden (Hn21). Dit is een humushoudende bodemsoort. Verder liggen hier enkele vlekken met Moerige podzolgronden met een humushoudend zanddek en een moerige tussenlaag (zWp). Aan de zuidkant van de Feanskieding bestaat de ondergrond grotendeels uit Moerige eerdgronden met een moerige bovengrond op zand (vWz). Aan de oostkant zit hier een Moerige podzolgrond met een moerige bovengrond (vWp). Langs de randen bevinden zich Veldpodzolgronden. Figuur 3.2 geeft de grondsoorten in het gebied weer.

Figuur 3.2 Bodemcoderingen in het gebied

De aanduiding 'v' bij de meeste grondsoorten in het gebied duidt op de aanwezigheid van veen in de ondergrond. Figuur 3.3 toont veendikte in de ondergrond. Deze varieert ter plaatse van het plangebied van 0 tot 20 centimeter. Zeer plaatselijk is de veendikte 20 tot 40 centimeter.

Voor het gebied gelden geen opgaven in het kader van de veenweidevisie. Het gebied ligt niet binnen een gebied dat in de Veenweidevisie is aangemerkt als een kansrijke locatie voor het behouden van de Friese Veenweidewaarden.

Figuur 3.3 Veendikte in de ondergrond in centimeters

Aan de westkant van het gebied, ten noorden van de Feanskieding, ligt een watergang met de aanduiding *EHS overige natuur*.

3.4 Wat wordt het peil?

In de toekomstige situatie worden de beide peilvakken aan de noord- en zuidkant van de Feanskieding samengevoegd tot één peilvak. Hiervoor is het nodig om het waterpeil aan de noordkant te verlagen met 15 centimeter: van -2,25 m NAP naar -2,40 m NAP. Het waterpeil aan de zuidkant van de Feanskieding gaat voor het grootste deel omhoog met 10 centimeter, van -2,50 m NAP naar -2,40 m NAP. Voor twee kleine peilvakken aan de zuidkant van de Feanskieding gaat het peil omlaag van respectievelijk -2,25 en -2,30 m NAP naar -2,40 m NAP. De watergang in de EHS-strook behoudt het huidige waterpeil van -2,25 m NAP. De toekomstige waterpeilen staan aangegeven in tabel 3.2.

vak	Huidig peil (m t.o.v. NAP)	Toekomstige peil (m t.o.v. NAP)	Peilwijziging (in meters)
1	-2,25	-2,40	-0,15
2	-2,50		+0,10
3	-2,28		-0,12
4	-2,23		-0,17
1*	-2,25	-2,25	-

Tabel 3.2 Toekomstige waterpeilen en peilwijziging

Afwijkend van de standaard beheermarge van 5 cm is de beheermarge voor het peilvak -2,40m NAP 10 cm. De beheermarge heeft tot doel om in zeer droge of natte omstandigheden af te wijken van het vastgestelde streefpeil. De peilbeheerder heeft

hierdoor ruimere mogelijkheden om te anticiperen op de weersomstandigheden op basis van het beheerdersoordeel. Onder normale omstandigheden is het streefpeil van -2,40m NAP van toepassing.

Om de peilwijziging mogelijk te maken is het nodig onderbemaling De Vogelzang aan de zuidkant van de Feanskieding te verwijderen. Verder moeten de stuwen van de 2 kleine peilvakken aan de zuidkant van de Feanskieding verwijderd worden. Aan de zuidkant van de EHS-strook wordt een nieuwe stuw aangebracht. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt een projectplan opgesteld.

Als gevolg van de peilwijziging wordt de drooglegging aan de noordkant van de Feanskieding groter. Aan de zuidkant neemt de drooglegging af, met uitzondering van de 2 kleine peilvakken waar het peil verlaagd wordt. De drooglegging in de EHS-strook (peilvak 1*) wijzigt niet.

vak	Huidig peil (m t.o.v. NAP)	Toekomstige peil (m t.o.v. NAP)	Gem. maaiveldhoogte (m t.o.v. NAP)	Gemiddelde drooglegging (m)
1	-2,25	-2,40	-1,40	1,0
2	-2,50		-1,20	1,20
3	-2,28		-1,20	1,20
4	-2,23		-1,20	1,20
1*	-2,25	-2,25	-1,40	0,85

Tabel 3.3 Toekomstige waterpeilen en drooglegging

Op het plangebied is het bestemmingsplan *Buitengebied Noord - 2017* van de gemeente De Fryske Marren van toepassing. De gronden hebben overwegend een agrarische bestemming. Uitzondering vormen de in het plangebied aanwezige bebouwing en infrastructuur en de natuurstrook langs de noordwestzijde van het gebied.

4 EFFECTEN VAN DE PEILWIJZIGINGEN

De peilwijzigingen, zoals deze in het vorige hoofdstuk beschreven zijn, brengen een aantal effecten met zich mee. In dit hoofdstuk worden de mogelijke effecten op de waterhuishouding (paragraaf 4.1) en de gebruiksfuncties (paragraaf 4.2) in beeld gebracht.

4.1 Effecten op het watersysteem

Waterhuishouding

Door de peilwijziging wordt het watersysteem robuuster. Vier peilvakken worden samengevoegd tot één groot peilvak. Hierdoor kunnen ook een onderbemaling en 2 stuwen vervallen. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden, in combinatie met het vervangen van gemaal Feansicht, is een projectplan opgesteld.

Langs de oostkant van Oudehaske ligt een Ecologische Verbindingszone. De watergang in deze strook behoudt het huidige waterpeil en gaat geen onderdeel uitmaken van het grote samengevoegde peilvak.

Langs de Feanskieding ligt aan beide kanten een lokale kering. Aan de noordkant wordt het waterpeil in de sloot langs de kering verlaagd. Aan de zuidkant gaat het peil langs de waterkering met 10 centimeter omhoog. Omdat het gaat om geringe peilwijzigingen hebben deze naar verwachting geen negatief effect op de stabiliteit van de lokale waterkeringen.

Bergingscapaciteit

Aan de zuidkant van de Feanskieding gaat het waterpeil grotendeels omhoog, hierdoor neemt de bergingscapaciteit af. Aan de noordkant gaat het waterpeil omlaag waardoor er meer ruimte overblijft om water te bergen. Het gebied waar het peil naar beneden gaat is iets groter in oppervlak dan het gebied waar het waterpeil omhoog gaat. Ook is de peilverlaging in centimeters (15) groter dan de peilverhoging (10). In totaal neemt de bergingscapaciteit in het gebied daarom iets toe.

NBW-normering

Het landbouwkundige grondgebruik is vastgelegd als gras. Voor gras is de NBW-norm¹ dat maximaal 5% van het areaal onder mag lopen bij een neerslaghoeveelheid die statistisch 1 keer per 10 jaar voorkomt ($T=10$). In het watergebiedsplan Zuidelijke Veenpolders is het gebied getoetst: in de bestaande situatie voldoet het gebied aan de NBW-norm. Voor de samenvoeging van de peilvakken aan de noord- en zuidkant van de Feanskieding is opnieuw een NBW-toets uitgevoerd om te kijken of na de samenvoeging aan deze NBW-norm wordt voldaan. Hieruit blijkt dat het watersysteem in de toekomstige situatie minder kwetsbaar is voor inundatie dan in de huidige situatie.

Peilbeheer en onderhoud

De peilwijziging heeft een afname van de beheerlast tot gevolg. In plaats van 4 verschillende peilen hoeft Wetterskip Fryslân nog maar 2 peilen te beheren. Er vervalt een onderbemaling en er vervallen 2 stuwen. Er wordt een nieuwe stuw gerealiseerd ten behoeve van de EHS-strook. In totaal neemt de beheer- en onderhoudslast af. Het samenvoegen van de beide peilvakken levert op basis van de Netto Contante Waarde -

¹ De NBW-norm is een normering voor regionale wateroverlast.

berekening een jaarlijkse besparing op van ca. € 5.500,- t.o.v. het vervangen van zowel gemaal Feansicht als onderbemaling de Vogelzang².

Waterkwaliteit

Fysisch-chemische waterkwaliteit

In het zuidelijke deel is grotendeels sprake van een peilverhoging. Door de peilverhoging zal de uitspoeling van fosfaat van de omliggende gronden tijdelijk toenemen. De uitspoeling van stikstof naar het boezemwater zal afnemen door de peilverhoging. Aan de noordkant van de Feanskieding is sprake van een peilverlaging en zijn de tijdelijke effecten op de fysisch-chemische waterkwaliteit naar verwachting precies andersom.

Ecologische waterkwaliteit

Door de peilverlaging neemt de waterdiepte iets af. Daar waar dit voor de doorstroomcapaciteit nodig is worden de watergangen opnieuw geprofileerd. Ter plaatse van de peilverhoging neemt de gemiddelde waterdiepte in de watergangen iets toe. Als gevolg van het samenvoegen van de peilvakken zijn er minder barrières voor vis in het watersysteem.

Lozingen en handhaving

In het gebied zijn geen riooloverstorten aanwezig. Ook zijn er geen gevallen van handhaving bekend in het gebied.

Kunstwerken / watergangen / waterkering

Om de peilwijziging mogelijk te maken is het nodig 2 stuwen en een onderbemaling te verwijderen. Daarnaast wordt een nieuwe stuw aangebracht. Voor de verbinding tussen het noordelijke en zuidelijke deel van het peilvak kan gebruik worden gemaakt van de bestaande onderleider onder de Feanskieding. Of herprofilen van watergangen nodig is moet nog worden bepaald. Eventuele werkzaamheden worden gecombineerd met het vervangen van gemaal Feansicht.

Veenoxidatie en CO₂ emissie

In het gebied bevindt zich plaatselijk nog een dunne laag veen in de ondergrond, *zie figuur 3.3*. Het merendeel hiervan bevindt zich aan de zuidkant van de Feanskieding. Hier gaat het waterpeil omhoog. Door het hogere waterpeil zal het veen iets vochtiger blijven en daardoor minder snel in aanraking komen met lucht, waardoor dit minder snel vergaat (oxideert). De maaiveld daling zal hierdoor iets worden vertraagd.

Aan de noordkant van de Feanskieding, waar het peil naar beneden gaat, bevindt zich ook beperkt veen. Door het lagere waterpeil zal het veen sneller in aanraking komen met lucht, waardoor dit sneller vergaat (oxideert). De maaiveld daling zal hierdoor iets worden versneld. Door de beheermarge van 10 centimeter is het mogelijk om in droge omstandigheden een hoger peil te voeren. Het effect op de grondwaterstand t.o.v. de huidige situatie is daardoor minimaal.

Bij veenoxidatie komt CO₂ vrij. Gemiddeld genomen heeft de peilwijziging naar verwachting een heel beperkt maar positief effect op de vermindering van CO₂ emissie, wat het milieu (klimaatverandering) ten goede komt.

² rapport "Koppelen bemalingsgebieden Feansicht, Vogelsang en Foarútgong" (nov. 2013).

4.2 Effecten op de gebruiksfuncties

Bebouwing en infrastructuur

Bebouwing

Aan de noordkant van de Feanskieding wordt het waterpeil verlaagd. De sloten waarin het waterpeil wordt verlaagd grenzen niet aan woningen. Alleen nabij gemaal Feansicht grenst een woning direct aan een sloot waarin het waterpeil verlaagd wordt. Deze woning is op staal gefundeerd. De peilverlaging heeft naar verwachting geen negatief effect op de aanwezige bebouwing.

Aan de zuidkant van de Feanskieding, waar het waterpeil 10 centimeter omhoog gaat, grenst de peilwijziging aan 1 woning aan de Vogelzangweg. De bebouwing op dit perceel staat op een hoogte van minimaal -0,80 m NAP. Met het in te stellen waterpeil van -2,40 m NAP blijft de drooglegging ruim voldoende.

Infrastructuur

In het gebied ten zuiden van de Feanskieding ligt de Vogelzangweg. De weg heeft een gemiddelde hoogte van ca. -1,30 m NAP ter plaatse van de peilverhoging. Met een waterpeil van -2,40 m NAP wordt de drooglegging ca. 1,10 meter. Deze blijft daarmee ruim voldoende.

Aan de noordkant van het plangebied ligt de Jousterweg. Langs de Jousterweg zijn boringen gedaan. In 4 van de 5 boringen is veen aangetroffen, waarbij in 3 van de 4 ook veen is aangetroffen in het deel van het profiel waarin de grondwaterstand fluctueert. Dit betekent dat de weg zettingsgevoelig is, zowel in de huidige situatie als in de situatie met peilverlaging. Hierdoor zal de grondwaterstand vermoedelijk een klein beetje dalen en het profiel iets droger worden, waardoor de zetting/oxidatie van veen mogelijk iets in snelheid zal toenemen t.o.v. de autonome situatie. Met het invoeren van een ruimere beheermarge van 10 cm hebben we de mogelijkheid om in erg droge omstandigheden het huidige waterpeil van -2,30 m NAP te voeren. In natte situaties kunnen we ten behoeve van de landbouw een iets lager peil voeren dan het vastgestelde streefpeil. In die situaties zal er echter geen of een verwaarloosbaar effect op de snelheid van zetting of oxidatie van veen zijn ten opzichte van de huidige situatie. Het effect van de peilwijziging op de zetting van de Jousterweg is naar verwachting klein.

Landbouw

De meeste percelen in het gebied hebben een agrarische functie. Door de eigenaar van de percelen ten noorden van de Feanskieding is een peilverlaging aangevraagd. De drooglegging is hier, zeker in de lager gelegen delen, klein. De gemiddelde maaiveldhoogte in dit deel is -1,40 m NAP. De lagere delen van het gebied hebben een maaiveldhoogte van ca. -1,60/-1,70 m NAP (zie ook paragraaf 3.3. en figuur 3.1). Door de peilverlaging neemt de drooglegging toe, de peilverlaging van 15 centimeter heeft een positief effect op de landbouwkundige functie van deze percelen.

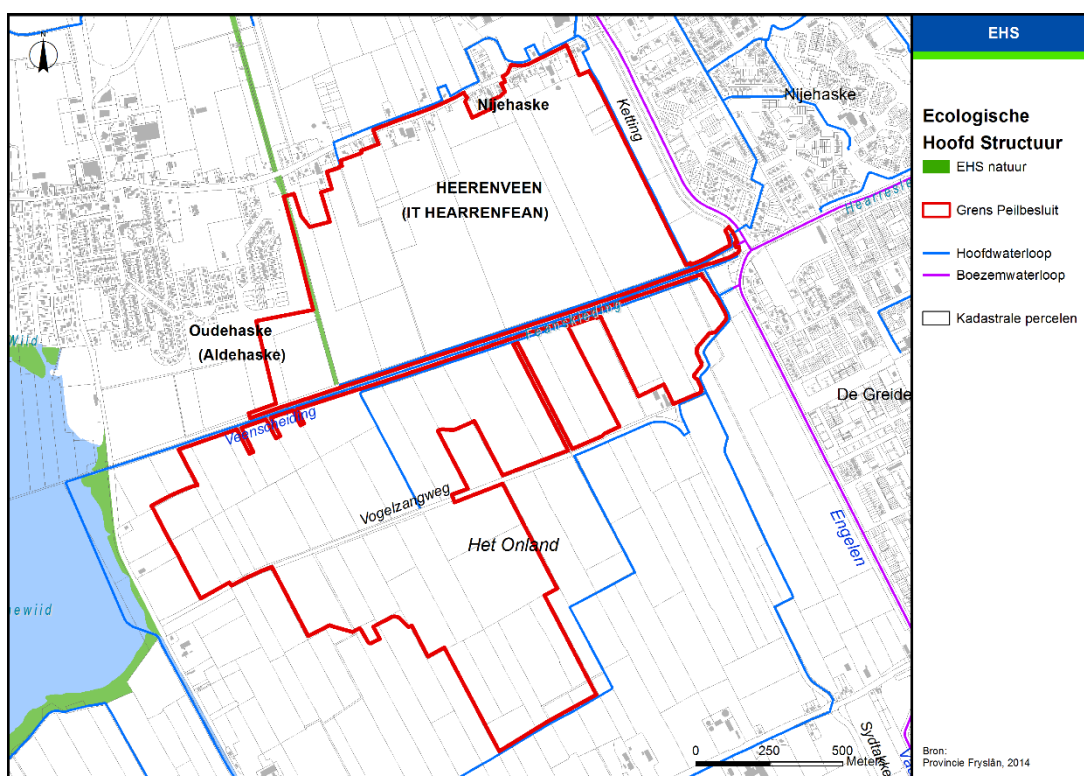
De gemiddelde maaiveldhoogte over het gebied waar het peil omhoog gaat in het gebied ten zuiden van de Feanskieding is ca. -1,30 m NAP. De hoogteverschillen binnen het peilvak zijn groot (zie ook paragraaf 3.3). Met een peilverhoging tot -2,40 m NAP blijft de gemiddelde drooglegging met 1,10 meter ruim voldoende. De laagste delen van de laagste percelen in het gebied krijgen een drooglegging van ca. 50 centimeter (nu ca. 60 centimeter), dit is voldoende voor een rendabele opbrengst (doelrealisatie >70%). Onder erg natte omstandigheden heeft de peilbeheerder de mogelijkheid om het huidige

waterpeil van -2,50m NAP te voeren, zodat de ontwatering voor de laagste percelen in erg natte omstandigheden op het huidige niveau blijft.

Uit de NBW-toets is gebleken dat de marge t.o.v. de NBW-norm groter wordt in de toekomstige situatie. De kans op inundatie van het maaiveld neemt daarmee af. Zie ook paragraaf 4.1.

Natuur

Langs de oostkant van Oudehaske ligt een Ecologische Verbindingszone. Deze zone ligt aan de westkant van het noordelijke deel van het plangebied. Het betreft de groene lijn op onderstaand figuur 4.1. Met een waterpeil van -2,40 m NAP in deze strook zou de watergang te weinig watervoerend worden. De watergang in deze zone behoudt daarom het huidige vastgestelde waterpeil van -2,25 m NAP. Deze watergang wordt gevoed met een bestaande stuw en voert via een nieuw te realiseren stuwput af op het peilvak met een waterpeil van -2,40 m NAP.

Figuur 4.1 Ecologische Hoofd Structuur (Natuurnetwerk Nederland)

4.3 Overige effecten

Archeologische - en Cultuurhistorische waarden

Op de Archeologische kaart IJzertijd-Middeleeuwen heeft een deel van het gebied de aanduiding 'karterend onderzoek 3 (middeleeuwen)'. In het gebied kunnen zich archeologische resten bevinden. Het gaat met name om vroeg- en volmiddeleeuwse veenontginningen. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer dan 5.000m² een historisch en karterend onderzoek te verrichten. Voor de steentijd-bronstijd geldt een soortgelijke aanduiding in het gebied. De peilwijziging heeft geen grote ingrepen in de ondergrond tot gevolg. Aanvullend archeologisch onderzoek is dan ook niet nodig.

Flora en Fauna

De peilwijziging heeft geen effect op de Flora en Fauna. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden en het eventueel verdiepen van de watergang en aanpassen van de duikers wordt gewerkt volgens de gedragscode Flora- en Faunawet voor waterschappen.

m.e.r.- beoordeling

Bij een structurele verlaging van het waterpeil van 16 centimeter of meer die plaatsvindt in een gevoelig gebied en die betrekking heeft op een oppervlakte van 200 ha of meer, moet een formele m.e.r.-beoordeling plaatsvinden. Het gebied waarop de peilverlaging in dit peilbesluit van toepassing heeft in totaal een oppervlakte van ca. 115 ha. De peilverlaging betreft minder dan 16 centimeter. Voor het voorliggende peilbesluit is daarom geen formele m.e.r.-beoordeling noodzakelijk. Omdat het peilbesluit peilverlagingen mogelijk maakt, is voor dit peilbesluit een vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig. Met de vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden bepaald of van de peilverlagingen belangrijke negatieve milieugevolgen zijn te verwachten. De peilverlagingen zijn hierop beoordeeld in de voorgaande paragrafen in deze toelichting. Daarmee is voldaan aan de verplichting om een vormvrije m.e.r.-beoordeling uit te voeren.

5 TOETSING AAN BELEID EN REGELGEVING

Het peilbesluit voldoet aan het Europese en nationaal beleid t.a.v. de:

- NBW normering: De peilwijzigingen hebben een positieve invloed op de NBW-normen van het gebied.
- KRW richtlijn: De in dit peilbesluit vastgestelde peilwijzigingen hebben geen negatieve invloed op de te behalen KRW-doelen.
- Flora- en Faunawet: De inrichtingsmaatregelen worden uitgevoerd volgens de gedragscode Flora- en Faunawet.
- Beleidsnota ecologie en vis;
- MER: Er is geen formele MER nodig voor de uitvoering van dit peilbesluit. De voorliggende toelichting betreft de vormvrije beoordeling van de effecten op het milieu.

Het peilbesluit past in het provinciale, gemeentelijk en waterschapsbeleid t.a.v.:

- Het Provinciaal Waterhuishoudingplan: De grond- en oppervlaktewaterpeilen zijn afgestemd op de functies van het gebied.
- Het Waterbeheerplan: Voor ieder peilvak is een peil vastgelegd dat overeenkomt met de situatie in het veld.

Functie

Met de peilwijziging is het waterbeheer goed afgestemd op de functie van het gebied.

Peilbeheer

Met de peilwijziging wordt het watersysteem robuuster. Het aantal peilvakken en peilregulerende kunstwerken neemt af. Dit heeft een positief effect op de beheerlast van Wetterskip Fryslân.

6 CONCLUSIE

De peilwijziging heeft tot gevolg dat het watersysteem robuuster wordt en de beheerlast van Wetterskip Fryslân afneemt. De waterpeilen zijn afgestemd op de functie van het gebied. De peilwijziging heeft geen negatief effect op de in het gebied aanwezige belangen.